

$\frac{1}{90}$ 136

નીતિની શીખામણો.

૪૧૦૦ (૦૧૫)

દીપતિ એ આના.

૪૧૫૨

નોતિનો શોખામણો.

સંગ્રહ કરનાર

ચુનીલાલ બાપુજી મોદી.

દાહરો.

નોતિ થકી વર્તે જગો, તેની પહેંચે આશ;

નીતિ વણ રઝગી મરે, રખડે પડીને શાશ.

સુખ સુખમ.

પુસ્તક "ચુનસત સ્ટાન્ડર્ડ પ્રેસ"માં લેવાભાઈ બાળકરામે છાપ્યું.

સને ૧૮૮૯.

કીમ્મત બે આના.

૪૧૫૨

સને ૧૮૬૭ના આક્ટ ૨૫ મા પ્રમાણે સર્વ
હક રવાયત રાખ્યા છે.

નીતિની શીખામણો.

૧ પોતાનું આયુષ્ય સદાચરણમાં કહાડવું એ માણસનું મુખ્ય કામ છે.

૨ જે માણસ પ્રમાણિક છે તે સર્વ લોકોમાં માન પામે છે.

૩ તું તારી સાથે ખીબા લોકોનું જે રીતે ચાલવું ઇચ્છે છે, તેજ રીતે તું તેમની સાથે ચાલ્યા કર.

૪ દુરાચરણી માણસનું ક્યારે પણ ભલું થનાર નથી.

૫ કુષ્ટ કર્મ કરનારા માણસની મોટાઈ ઘણા દહાડા રહેતી નથી.

૬ દુરાચરણથી આધાર રહેવું એ બુદ્ધિમાન માણસનું કામ છે.

૭ નહિર્સંકામથી અનેક પ્રકારનાં નુકસાન થાય છે.

૮ પાછળની સારી ચાલ છોડવી નહીં, પણ પાછળની માઠી ચાલ જરૂર છોડવી.

૯ પાણીથી શરીર સ્વચ્છ થાય છે, પણ સુબુદ્ધિ વિના આત્મા પવિત્ર થતો નથી.

૧૦ જેને નઠારાં કર્મો એકાંતમાં લજવતાં નથી, તે માણસ મંડળીમાં નઠારાં કર્મ કરવા માટે વેહેલી લાજ મૂકશે.

૧૧ ખીબા કરતાં આપણે થોડું પાપ કર્યું હોય

• તોપણ પાપ કર્યાના સંતોષ કદાપિ આનવો નહીં.

૧૨ જ્યાં સુધી આપણામાં દુર્ગુણ હોય ત્યાં સુધી સુખ થતું નથી. જેમ શરીર ઉપર ફાલ્તો હોય, ત્યાં સુધી આરામતા થતી નથી તેમ.

અહિંસાનું માન.

૧ આપણે મા ખાપનું માન રાખતા રહેવું એટલે ઈશ્વરના આશિર્વાદ પામીશું.

૨ મા, ખાપ, ગુરૂ અને ધણી જે કામ કહે તે તરત કરવું, વાયદો કરવો નહીં.

૩ મા ખાપ કહે જે તોફાની છોકરાની સોખ-તમાં ફરીશ નહીં તે માનવામાં આપણું કલ્યાણ છે.

૪ વિદ્યા ભણાવનાર, અન્ન આપનાર અને ભ-ગ્નથી ખાવાવનાર એ ત્રણે આપણું સારું કરવા વિષે ખાપ જેવા કહેવાય છે.

૫ આપણે જરૂર પડે તો મર્યાદા સંબંધી તો આગળ જતાં છોકરાં આપણી મર્યાદા સંબંધી.

ઉપકાર અને અનુપકાર.

૧ ઉપકાર કરવો એ ગુણી માણસનું કામ છે.

૨ બીજાને દુઃખ દેવામાં મોટું પાપ છે.

૩ જે અનુપકારી ઉપર ઉપકાર કરે છે તે ઉત્તમ પુરુષ જાણવો.

૪ જે શરણે આવે તેનું રક્ષણ કરવું.

૫ આપણે વગર આશાએ બીજાનું સારું કરી-

(૫)

એ તો ઇશ્વર આપણું સારું કરશે.

૬ પરોપકાર કર્યાથી આપણા આત્માને જેમ સંતોષ થાય છે, તેમ બીજી મોજ મઝાથી સુખ થતું નથી.

છોકરાંની વર્તણૂક.

૧ સોળ વરસની વય થાય ત્યાં સુધી છોકરાં-આએ પોતાની બુદ્ધિએ ચાલવું નહીં.

૨ ઘરમાં રહીએ ત્યાં સુધી મા બાપ કહે તેમ ચાલવું અને નિશાળમાં હોઈએ ત્યારે મહેતાજીની આજ્ઞાએ ચાલવું.

૩ સારો અથવા માઠો જે ગુણ બાળપણથી વળગે તે મરતાં સુધી છુટે નહીં.

૪ કુમળું જાડ જેમ વાળીએ તેમ વળે છે, પણ કડાગ થયા પછી નહીં.

૫ નિશાળે જવાની વેળા ચુકાવવી નહીં, દર રોજ જવું.

૬ બધા છોકરાઓ કરતાં હું મારો પાડ વેહેલો શિખીશ એવું અભિમાન રાખવું.

૭ આજ કેટલું નવું શીખ્યો તેના દરરોજ વિચાર કરવો. કંઈ પણ નવું શીખ્યા વગર દહાડો જવા દેવો નહીં.

૮ નિશાળે જતાં રસ્તામાં નહારા છોકરા રમ-

વાંન જોલાવે ન તેમની જોડે રમવાનું મન થાય તો પાણુ જવું નહીં.

૯ નાનપણમાં સ્મરણ રાખતાં આવડે છે અને મોટપણે વિધાનો અનુભવ થઈ સમાધાન થાય છે.

રીસ.

૧ રીસ લાગવા જેવાં કામ થોડાંજ હોય છે.

૨ રીસ ચઢવાને જેને વાર લાગે તે ઉત્તમ પુરુષ જાણવો.

૩ મીઠા ભાષણથી જવાબ દીધો તો ટૂંકો થતો નથી.

ક્ષમા.

૧ તમને કોઈ દુઃખ દે તેને ખદલે તમે તેને દુઃખ દેશો નહીં.

૨ કોઈ કામ છોડીને મારા કામ કરવો એ મોટા માણસનું ગુણ.

૩ આપણે બીજાના અપરાધ ક્ષમા કરીશું તો ઈશ્વર આપણા અપરાધ ક્ષમા કરશે.

દુર્યસન.

૧ દારૂ, ભાંગ, અફીણ, ગાંજે, ઇત્યાદિ કેફી વસ્તુઓ ખાવી પીવી નહા. કેમકે એથી ઘણાં માણસો ખરાબ થયાં છે.

૨ જુગાર રમાતો હોય ત્યાં ઉભા પાણુ રહેવું નહીં.

૩ જુગાર અને વ્યભિચારથી ચોરી કરવાની ટેવ પડે છે, ન ચોરી કરતાં જીવ જાય છે અને આપણી સાત પેઢીને બદલા લાગે છે.

૪ જુગારના પૈસાથી આજ સૂધી કોઈ પણ માણસ સુખી થયું નથી.

૫ જુગારથી કેટલાએક દરિદ્રી થયા, કેટલાએકે જીવ ખોયા, અને કેટલાક ફાંસીએ પણ ગયા છે.

૬ નડારા વ્યસનમાં પૈસો ખર્ચ્યો એ ફાગડ ગયો એમ સમજવું.

૭ કોઈ સારા માણસને કદાપિ એકાદ નડારું વ્યસન હોય તો તે આપણે સંધરવું નહીં. તેના જીવન માત્ર લેવા.

પ્રમાણિક વર્તણુંક.

૧ ચોરી કરવી નહીં.

૨ તો રાખવા એ મોટો ગુન્હો છે.

૩ લાંચ ખોવી નહીં.

૪ ટંટાખોર અથવા ફીતૂરી લોકોની મસલતમાં કદાપિ સામેલ થવું નહીં.

૫ હિસાબ ચોખ્ખો રાખવો.

સાચું બોલવું.

૧ સર્વદા સાચું બોલવાની ટેવ ખાતુખાં રાખવી.

૨ જે માણસો જૂઠું બોલે છે અથવા જાહી સા-

૧ હૃદય પુરે છે, તે ઘણા માપી છે એમ સમજવું.

૩ જૂઠું ખોલવાથી પરમેશ્વરને માઠું લાગે છે.

૪ જૂઠા માણસના ખોલવા ઉપર વિશ્વાસ રાખવો નહીં.

૫ હું તારું કામ કરીશ એમ કહીને કોઈને વિશ્વાસ આપ્યો તો તે કામ કરવાને ચુકવું નહીં.

૬ વિશ્વાસ આપીને ઘાત કરવો, એ કરતાં બીજાં માટે પાપ થોડાંજ છે.

૭ ખોલે કંઈ અને કરે કંઈ એવું માણસ ખરું ખોલે તો પણ લોક માને નહીં.

૮ સત્ય ઉપર વ્યવહાર ચાલે છે માટે સત્ય છોડવું નહીં.

૯ ગપ ચલાવવી નહીં.

આડી.

૧ કોઈની નિંદા, નકલ અને ચાડાઝડપાવી વી નહીં.

૩ બીજાના ગુણનાં વખાણ કરતા રહેવું.

લોભ અને ઉદારતા.

૧ જે પોતાના વૈભવના પોતે એકલોજ ઉપચોગ કરે છે, તેનું હવતર ફાગળ જાણવું.

૨ લોભી માણસ ઘણા પૈસાની આશાએ પોતાને હોય તે સુખ પણ ખાય છે.

(૯)

૩ ઉદાર માણસ ઉપર સર્વ લોકોની મમતા હોય છે, માટે તેને પડેલી અડચણ ઘણા દહાડા રહે-
તી નથી.

૪ ઉદારતા રાખવી પણ ઉડાઉપણું રાખવું
નહીં.

અદેખાઈ.

૧ અદેખાઈથી માણસનું શરી-

૨ અદેખું માણસ

વખાણુ સાંભળી-

એક-

(૧૦)

પાણી બડાઈની વાત આણવી નહીં, એવા બોલવાનું
વજન પડતું નથી.

દયા.

૧ જે લોકો દુઃખમાં પડ્યા હોય તેની ઉપર
દયા રાખવી.

ભણાં માણસ પોતાનાં જનાવરનું સારી રીતે

ચા રાખે છે તેના ઉપર

અને મનનું ઘણી થઈ બેસે છે.

૬ જો સારું કામ કરવાનું મનમાં આવ્યું તો તે તેજ વખત કરવું.

૭ આજસ દરિદ્ર અને દુઃખનું મૂળ છે.

૮ ઉંઘ ઘણી વહાલી કરવી નહીં, કેમકે તેમાં દરિદ્ર આવે છે.

સંગતી અને મૈત્રી.

૧ મશ્કરી કરવી એ મિત્રાઈના શત્રુ છે.

૨ સારાં માણસને મૂકીને નકારા માણસની દાસ્તા કરવી નહીં.

૩ સારા મિત્ર સાથે કદી બિગાડ કરવો નહીં.

૪ મિત્રની પરીક્ષા સંકટની વેળાએ થાય છે.

૫ નકારે રસ્તે જનારા લોકો ઘણા છે એકું સમજીને તેવાની સાથે જવું નહીં.

૬ સારા માણસનો સ્વભાવ દુષ્ટ માણસની સોબતથી બગડે છે.

૭ જેને સારા માણસો સારો કહે છે, તેની સોબત અને મૈત્રી કરવી.

૮ જેને ઘણા પ્રકારનાં વ્યસન હોય તેણે તે

(૧૨)

૨ જ્ઞાન અને બુદ્ધિનાં ચિકાર માત્ર મૂર્ખ માણસો કરે છે.

૩ બુદ્ધિમાન છોકરો પોતાના માબાપને સુખ દે છે.

૪ સોના કરતાં ચાણપણુ સારું છે.

૫ મૂર્ખ છોકરાને જોઈને માબાપને નિરંતર દુઃખ થાય છે.

૫ વિદ્યા વિના હહાપણુ નથી અને હહાપણુ વિના આખરૂં નથી.

૭ વિદ્યાની ગરજ સર્વને પડે છે-

૮ નાનપણુમાં જેવી વિદ્યા આવડે છે, તેવી મોટપણુ આવડતી નથી. માટે નાનપણુમાં વિદ્યાભ્યાસ કરવો.

૯ ખીજા ધનને ચોર લઈ જાય છે, પણ વિદ્યા ધનને ચોરની ખિક નથી.

૧૦ જેમ અંધારા કરતાં અજ્ઞવાણું સારું દેખાય છે, તેમ અજ્ઞાન કરતાં જ્ઞાન શ્રેષ્ઠ છે.

૧૧ ખીજું ધન ખરચ કર્યાથી ઘટે છે પણ વિવાપરીએ તેમ વધે છે.

વિદ્યાથી સંતોષ થતો નથી.

૩ જેને પ્રતિષ્ઠા જોઈએ તેણે દુર્ગુણ તજવા અને દુર્જનને ઓળે ઉભા રહેવું નહીં.

કૃતજ્ઞતા.

૧ ખીજના કરેલા ઉપકાર સંભારીને તેની ઉપર પાછો ઉપકાર કરવાની જે ઇચ્છા તે કૃતજ્ઞતા.

૨ કૃતજ્ઞતા કરતાં મનને ખીજનું વધારે આનંદ પ્રમાડનાર કંઈ નથી.

૩ ખીજ સદગુણ આચરવા જેવા કઠણ અને દુષ્પ્રદાયક છે, તેવી કૃતજ્ઞતા નથી. પણ તેથી ઉલટો સંતોષ થાય છે.

૪ માણસ માણસની કૃતજ્ઞતા માને છે તો તેના કર્તાની કૃતજ્ઞતા માનવાની તેને કેટલી બધી જરૂર છે ?

૫ ઉપકાર કરનારને જે પ્રતિઉપકાર કરે છે તેના કામમાં લોક સંતોષે સહાય થાય છે.

૬ જે પોતાનું સારું કરનારને ઉપદ્રવ કરે છે તેનું કોઈ દહાડો લાલું થતું નથી.

સંતોષ.

૧ આપણને પરમેશ્વરે જે આપ્યું છે તેમાં સંતોષી રહેવું, અસંતોષી માણસને કોઈ પણ

સાધ્ય થતું નથી.

તેમને સામર્થ્ય ન હોય તો ક્યાંથી લાવી આવે ?

૩ જેનું મન સદા સંતોષી તે ધનવાન અને જેની ઇચ્છા મોટી તે દરિદ્રી.

૪ હું ઘણા દુખિઆરો છું એમ મનમાં આવે તો આપણા કરતાં વધારે દુખિઆરો હોય તેને જ નહીં આપણે સમાધાન પામવું.

લાપણુ.

૧ હસતાં હસતાં બોલવું નહીં. ગાર્વિષ્ટપણુ બોલવું નહીં.

૨ બોલતાં લજવાવું નહીં; નિર્ભયપણુ મર્યાદાથી બોલવું.

૩ હિતકારક અને મીઠું લાપણુ કરવું.

૪ કોઈના ધિક્કાર કરવો નહીં.

૫ ખીજનું સાંભળી લઈને જવાબ દેવો, વચ-માં ઉતાવળ કરીને બોલવું નહીં.

કરજ.

૧ ઉધાર જનસ આણવાની ટેવ રાખવી નહીં, ખાતું ઘણા દહાડા ચલાવવું નહીં.

૨ જે ઉપજ કરતાં ખરચ વધારે કરે તે કરજ-માં છે.

(૧૫)

હાડો રસ્તામાં આખરૂ લેશે તેના જેવી ખીજી શરમ થોડી છે.

[ધરજ.

૧ માણસને ગરીબાઈ, મરણ ઇત્યાદિ અનેક સંકટો આવી પડે છે, તે ખમવામાં ધરજ રાખવી.

૨ ગાભરા માણસનું મન સંકટમાં ડગમગે છે અને ધરજવાન માણસનું મન દરિયામાંના ખડકની પેઠે દુઃખમાં ડગમગતું નથી.

ભીખ.

૧ આખરૂદાર માણસને ભીખારી થવા સરખી ખીજી લાજ નથી.

૨ શરીરમાં જોર છતાં જે ભીખારી થઈ પેટ ભરે છે, તે જીવતો સુવો એમ જાણવું.

૩ હું મારી મહેનતે મેળવેલા અન્નથી જીવીશ અને મેહેનતે મેળવેલી સંપત્તિએ સુખી થઈશ. એમાંજ મારી આખરૂ છે એવું અભિમાન રાખવું.

૪ આપણું ગુણ અને મોટાઈ કોઈ પાસેથી ભીખ માગવાથી નાશ પામે છે.

૫ જ્યાં સુધી નીલે ત્યાં સુધી ભીખ માગવી નહીં અને સદાવ્રતનું અન્ન ખાવું નહીં.

(૧૬)

દ્રવ્ય.

૧ સારા કામથી પૈસા મેળવવા અને તે સારા કામમાં ખર્ચવા.

૨ દ્રવ્યનું સાર્થક એજ કે પરોપકાર કરવો.

૩ નહારા કામથી દ્રવ્ય મેળવવું નહીં. નહારા કામથી મેળવેલા દ્રવ્યનો ઉપયોગ ચાર જાણા કરે તોપણ નહારા કામનું પાપ મેળવનારનેજ લાગે છે.

૪ ખીજની ખરોખરી કરવા માટે મમતથી ખર્ચ કરવો નહીં.

વિચાર.

૧ પેલેજથી વિચાર કર્યા વગર એકાએક કંઈ પણ કામ કરવા માંડવું નહીં.

૨ કયા ઉપાયથી કયું કામ થશે એ વિચારથી સમન્વય છે.

૩ ઘણા પદાર્થ સારા છતાં માઠા અથવા માઠા છતાં સારા દેખાય છે, માટે વિચાર કરવાની દેવ રાખવી.

૪ અવિચારી માણસ સુખી થતું નથી.

લૂગડાં-બરેણાં.

૧ - - - - - આ નવી એ

ધરેણીથી આવતી નથી.

દ્રવ્ય સંરક્ષણ.

૧ આપણી પેદાશ કેટલી છે તેના વિચાર કરી, ને પેદાશ કરતાં ખરચ ઓછો કરતાં જવું.

૨ દુઃખની વેળા સારૂ પૈસાના સંગ્રહ કરવો.

૩ અગાડી દ્રવ્ય મળવાનું છે તે ઉપર ભરોસો રાખીને આગમચથીજ ખરચ કરવો નહીં.

૪ પૈ પૈ એકઠી કરતાં રૂપિયા થાય છે, માટે પૈની અવગણના કરવી નહીં.

સત્કાળક્ષેપ.

૧ ગયો વખત ફરીથી આવતો નથી માટે વખત ફાગટ જવા દેવો નહીં.

૨ ચોગ્ય ઉદ્યોગમાં જે પોતાનો વખત કાઢે છે, તે રંક મૂળ કોઈ વાર રાજ થાય છે.

૩ જરૂરનાં કામો માણસની પાછળ ઘણાં છે માટે એક પળ પાણુ ફોકટ જવા દેવી નહીં.

ગાળાગાળી.

૧ જે ગાળો દે છે અથવા નિંદા કરે છે તે પોતાની કલ્યાણ મંગલ કરે છે.

૨ બોલતાં બોલતાં રીસ ચઢે તોપણ ગાળાગાળી ઉપર આવવું નહીં.

થાય તોપણ આખરને ખટ્ટો લાગે છે.

હિતનાં વચનો.

૧ કહેલી શીખામણ ને સાંભળતો નથી તેને બેહેરી નેવો જાણવો.

૨ ને દોષને સ્વાધિન થાય તેને આંધળા નેવો જાણવો.

૩ ને સારું બોલી જાણતો નથી તેને મુંગા નેવો જાણવો.

૪ ને સારું માકું સમજતો નથી તેને ઢોર નેવો જાણવો.

૫ જેને હાથે પરાપકાર ઘણા થાય છે તેને માટો જાણવો.

૬ જીવાની, પૈસા અને આયુષ્યના ભરોસા ઉપર ને રહેતો નથી તેને સાવધ જાણવો.

૭ ને સંકટથી ડરતો નથી તેને વિચ્છવાન જાણવો.

૮ જેનું મન સ્થિર તે સુખી.

૯ કોઈ આપણું વખાણ કરે તે ઉપર ભૂલવું નહીં કેમકે પોતાના કામ સારું થોક જૂકું બોલે છે.

૧૦ આપણી પાછળ કોઈ આપણી નિંદા કરે તે સાંભળીને લડવા જવું નહીં; પીઠ પાછળ હલકા ઘોડા પાછળ બેસી જાય છે.

જેને અનાદર કરવો નહીં

કેમકે કદાચિત કોઈ વેળા આપણી પાણુ એવી દશા થશે.

૧૨ કોઈ સાથે વેર ખાંધવું નહીં.

૧૩ આપણી પાસે દ્રવ્ય હોય તો દાસ્તી કરવા સર્વ આવે છે.

૧૪ સારા લોકની શિખામણનું ભાષણ ઘણું કરીને કઠણ લાગે ખરું, પણ તે હિતકારક હોય છે.

૧૫ આપણી છાની વાત ઘણું કરીને કોઈના વિશ્વાસ રાખીને કહેવી નહીં.

૧૬ છાની વાત સારા મિત્રને કહેવી.

૧૭ આપણી પેદાશ અને ખરચ માંડતા રહેવું, તેણે કરીને માણસ સાવધ રહે છે.

૧૮ વ્યવહારની રીતે શરમ રાખવી નહીં.

૧૯ યુક્તિની વાત નાના પાસેથી પણ લેવી.

૨૦ ઘરમેળે કનિચો પતે ત્યાં સુધી સરકારમાં જ વાની વાતમાં પડવું નહીં.

૨૧ મુએલા માણસનું સર્વથા ભૂકું બોલવું નહીં.

૨૨ કોઈની છાની વાત ઊઘાડો કરવી નહીં.

૨૩ મેવો મીઠાઈ ખાવાની જીભને ટેવ પાડવી નહીં.

૨૪ ખીજનો કનિચો વેચાતો લેવો નહીં.

૨૫ એક કામ પુરું થયા પછી ખીજ કામમાં હાથ ધાલવો.

૨૬ બે જણા વાતો કરતા હોય ત્યાં બોલાવ્યા વગર જવું નહીં.

૨૭ આપણે બીજને વાત કહેતા હોઈએ અને તે ચિત્ત દબન સાંભળતો ન હોય તો તેને જરાવરીથી સંભળાવવી નહીં.

૨૮ આપણે કામમાં હોઈએ અને બીજ કોઈ કામ લઈને આવે તો તેને ખાટી કરવો નહીં.

૨૯ પાંચ દશ કામ એકી વારે કરવા માંડે તે માણસનું એક પણ કામ પૂરું થતું નથી.

૩૦ આપણે હાથા થઈને આગળ બોલવા જવું નહીં.

૩૧ આપણે કંઈ વાત ભૂલ્યા એવું મનમાં આવે તો તે કબૂલ કરવું, તે વિશે મિથ્યા વાદ વિવાદ કરવો નહીં.

૩૨ ધણી મમતાથી છોકરાં બગડે છે, માટે સર્વ માણસોએ છોકરાં ઉપર મમતા એવી કરવી કે, જેથી તેમના દુર્ગુણ જઈને તેઓ મોટપણે સદાચરણી થાય.

૩૩ ધણી સદગુણી કે દુર્ગુણી છે તે ઘણું કરીને તેના નાકરો ઉપરથી સમજાય છે. જેવો ધણી તેવા તેના આકર હોય છે.

૩૪ શરીરને જેવો જખમ તેવો મનને દુર્ગુણ છે. ધા રૂઝાય તોપણ નિશાની રહે છે તેમ જખમ વાગત પડે તો દુર્ગુણ પોતાની નીશાની રાખે છે. માટે દુર્ગુણથી

આઈ વેહેલી આવે છે અને ઇજત જાય છે.

૩૬ લોક વિશે સેજ માટે નહારી કલ્પના કરવી નહીં.

પરમેશ્વર વિશેનાં વૃથનો.

૧ સવારે અને રાત્રે પરમેશ્વરના ઉપકારનું સ્મરણ કરતા રહેવું.

૨ પરમેશ્વર દયાળુ અને સર્વ પદાર્થોના દાતા છે, તેજ સર્વ જગતના ન્યાય કરનાર પાણ છે, માટે જે લોકો માડાં કામ કરે છે તેમને શિક્ષા કરશે.

૩ સર્વ માડી કલ્પના માણસને અપવિત્ર કરે છે. કેવળ ખાવા પીવા ઉપર પવિત્રપાણું નથી, પાણ અંતઃકરણ ઉપર ઇશ્વરની નજર છે.

૪ પરમેશ્વર ઉપર ભરોસો રાખીને સદેહોગી રહેવું.

૫ પરમેશ્વરે સઘળી શસ્તુઓ સારી ઉત્પન્ન કરી છે.

૬ આપણું સાઈ માકું કામ ઇશ્વર જીવે છે. અને આપણું લાષણ તે સાંભળે છે માટે જે કરવું તે તેનાથી ડરતાં રહીને કરવું.

૭ મનમાં ઇશ્વરની બીક રાખીને તેની સર્વ આજ્ઞાઓ માનવી.

૮ આપણે પરમેશ્વરે શા શાઈ ઉત્પન્ન કર્યા છે તેનો મન દહાડો વિચાર કરતા રહેવું.

૯ સંસારમાં મોટમ અને નહાનમ પરમેશ્વરની સત્તાથી પ્રાપ્ત થાય છે.

